

# KURIER

CZWARTEK 4 PAŹDZIERNIKA 1990 R.

Nr 207 (11458)

## Posiedzenie Prezydium Rady Najwyższej

WILNO, 3 października odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Najwyższej Republiki Litewskiej, które prowadził przewodniczący Rady Najwyższej Witautas Landsbergis. Omówiono kwestie osób bezprawnie zwolnionych z pracy. Kierownikom ministerstw opieki społecznej i sprawiedliwości, Sądu Najwyższego, Prokuratury zalecono, aby bez zwłoki przedstawili komisjom ochrony zdrowia i spraw społecznych oraz praw obywatelskich i spraw narodowości Rady Najwyższej wnioski dotyczące tego, jak rozstrzygać te sprawy.

Przewodniczący komisji ekonomicznej Rady Najwyższej Kazimieras Antanavičius przedstawił najważniejsze alternatywy reformy gospodarczej. Na posiedzeniu postanowiono zapoznać z nimi rząd Republiki Litewskiej.

Na posiedzeniu omówiono również aktualne problemy Litwy Wschodniej, inne zagadnienia.

(ELTA)

## K. Prunskiene spotkała się z wyborcami

3 października premier Republiki Litewskiej, deputowana do Rady Najwyższej Litwy Kazimiera Prunskiene w zjednoczeniu produkcyjnym „Wenta” spotkała się z wyborcami okręgu nr 5 (Wetkiskiego) i pracownikami zjednoczenia.

W czasie spotkania K. Prunskiene opowiedziała o działalności rządu w dążeniu do stabilizacji gospodarki republiki, o przygotowaniach do reformy, ugruntowania państwowości Litwy, przygotowaniach do rozmów z ZSRR.

Stużba Informacyjna rządu

## NAUKA I TECHNIKA W WARUNKACH RYNKU

PALANGA, 3 października rozpoczęła się tu trzydniowa międzyrepublikańska konferencja naukowa „Metody ekonomiczne państwowego zarządzania rozwojem nauki i techniki w okresie przejścia do gospodarki rynkowej”. Uczestniczą w niej naukowcy z Litwy, Łotwy, Estonii, Mołdowy, Ukrainy, Rosji, Moskwy i Leningradu.

(ELTA)

(ELTA)

## Zgodne z interesami Litwy Wschodniej

PAŃSTWOWA KOMISJA DS. LITWY WSCHODNIEJ ZAKOŃCZYŁA PRACĘ

1 października br. upłynął termin pracy Państwowej Komisji ds. Litwy Wschodniej. Wczoraj członkowie komisji (zgodnie z częstszą zapowiedzią) zwołali konferencję prasową, podczas której dziennikarze mieli okazję zapoznać się z ustaleniami komisji. Na pytania dziennikarzy odpowiadał przewodniczący komisji R. Ozolas, zastępca przewodniczącego W. Powilonis, a także sekretarz komisji G. Songaila i członek komisji A. Eigirdas.

— Być może, w ciągu 3 miesięcy nie udało nam się dogłębnie zbadać wszystkich problemów Litwy Wschodniej — podsumował działalność komisji przewodniczący R. Ozolas — ale mamy już obiektywne pojęcie o sytuacji w tym regionie. Na podstawie naszych badań ułożyliśmy szereg realnych programów, które już przedstawiliśmy na rozprawienie deputowanych do Rady Najwyższej Republiki Litewskiej. Główne propozycje naszej komisji to: program bardziej racjonalnego zastosowania języka państwowego w tym regionie; powązny program rozwoju kulturowego i program likwidacji socjalno-ekonomicznego zacofania Litwy Wschodniej. Mogą zapewnić, że wszystkie programy są zgodne zarówno z interesami mieszkańców Litwy Wschodniej, jak też z interesami Republiki Litewskiej.

Na pytanie, czy w toku pracy komisji zdarzyło się coś, co pozwoliło na Litwę Wschodnią spojrzeć inaczej niż dotąd, R.

Ozolas odpowiedział:

— Stwierdziłbym, że można dojść do porozumienia z każdym człowiekiem, bez względu na to, jakiej ideologii hołduje i na jakiej jest platformie. Do tego potrzebne są tylko obopólne dobre chęci.

— Czy władze Polski nie zainteresowały się pracą komisji i czy nie proponowały współpracy? — brzmiało następne pytanie do przewodniczącego komisji. — Mieliśmy zbyt mało czasu na spotkania, propozycje, układanie planów współpracy. Ale w przyszłości, w miarę zacieśniania się kontaktów Litwy z Polską, będziemy mogli wspólnie pracować nad rozstrzygnięciem problemów Litwy Wschodniej.

— Przedstawiciele prasy ciekawił też byli, jak komisja ocenia kulturalne zapotrzebowania Wileńszczyzny. — Wileńszczyzna, niestety, nie sięga do źródeł własnej, swoistej, kształtowanej przez wieki kultury — stwierdził W. Powilonis. — Ten region, jak dotąd, syci się tylko małą cząstką kultury przejętej z Polski. Jedno jest pewne — gdy wreszcie ugruntujemy się we własnym państwie, będziemy mogli więcej uwagi udzielać kulturze wszystkich narodowości.

— Realizacja programów opracowanych przez komisję jest sprawą może najbliższą, ale, niestety, przyszłości. A co według członków komisji jest sprawą numer jeden na dziś? — Obecnie najważniejszą

sprawą jest dialog z Wileńszczyzną na temat jej dążenia do samostanowienia w narodowościowo-terytorialnych. Niestety, dialog ten utrudniają nam nie tylko niektórzy polityczni liderzy tego regionu, czyni to także wielu działaczy ZPL opowiadających się za autonomią.

Zauważyliśmy, iż mieszkańcy Wileńszczyzny nie znają problemów innych regionów Litwy i na odwrót — inne regiony nie rozumieją dążeń Wileńszczyzny — dodał członek komisji A. Eigirdas. — Stąd wzajemny brak zaufania, lęk i napięcie. Tym bardziej, że są ludzie zainteresowani w utrzymaniu tego napięcia. Weźmy wczorajszy „Kurier Wileński”, a znajdziemy tam mapę nowego podziału administracyjno-terytorialnego Litwy. Skąd się wzięła ta mapa, kto jest jej autorem i w jakim celu zamieszcza się ją na łamach gazety? Chyba w takim, by nastraszyć nią mieszkańców Wileńszczyzny

i utrwalić w przekonaniu, że tylko autonomia może uratować Litwę Wschodnią przed rozczłonkowaniem.

— Litwa jest w stanie rozstrzygnąć wszystkie problemy swoich obywateli, ale dążyć do tego powinniśmy wszyscy razem, zgodnie, drogą dialogu nie zaś konfrontacji — podsumował wypowiedź koleżanek przewodniczący R. Ozolas.

Lucyna DOWDO,

kor. „Kupiera Wileńskiego”  
OD REDAKCJI: autorem artykułu „Nad mapą Litwy” i mapy, o której wspominał A. Eigirdas, jest docent Uniwersytetu Wileńskiego Paulius Kavalauskas. 17 sierpnia br. artykuł tegoż autora i identyczna mapa były zamieszczone w rządowym piśmie „Lietuvos Aidas”. Zał. ze wspomnianej publikacji nie są dostrzegane na łamach prasy litewskojęzycznej, a tak bardzo rzą i denerwują, gdy się ukazał w naszej gazecie.

## Drogi cierpień narodu

Czy będziemy mieli encyklopedię ludobójstwa i ofiar walki narodu litewskiego? O tym — 3 października na konferencji w Wilnie mówili przedstawiciele organizacji zesłańców, więźniów politycznych, uczestnicy ruchu oporu.

Zdaniem grupy inicjatywnej, należy zgromadzić i uogólnić, opisać drogi cierpień ludzi Litwy. Należałoby przeprowadzić

sondaż wśród wszystkich mieszkańców Litwy. Owocem tej pracy byłoby wielotomowe wydanie encyklopedyczne.

Uczestnicy zebrania postanowili powołać komitet koordynowania tej pracy i zwrócić się do rządu Litwy w sprawie zatwierdzenia jego pełnomocnictw.

(ELTA)

(ELTA)

## Adres: Nowogródek, dom państwa Mickiewiczów...

„BUDIMEX” ODDAŁ DO UŻYTKU SWÓJ NAJBARDZIEJ ROMANTYCZNY OBIEKT

Rozpoczęło się od aulacji, niesmiałej propozycji. Po prostu ostrożnego sondażu. Wyjdzie coś lub nie? Podola ekipa oderwać z Wilna ludzi z „gorących” obiektów czy też odłożyć na przyszłość?

Pełnomocnikowi „Budimexu” na kontakty litewskie inżynierowi Czesławowi Karasiewiczowi nie trzeba było długo tłumaczyć: propozycja chwyciła z miejsca. Ze to daleko, w innej republice, że nie wiadomo, jak Białoruś na to wszystko spojrzy. Wierze i inne trudności były do przewidzenia. Chodziło jednak nie o byle co — o najcenniejszą pamiątkę o Adamie Mickiewiczu.

W ten oto sposób eksportowe kontrakty „Budimexu” w Litwie stworzyły jeszcze jeden mały „eksporck” — odnowę domu państwa Mickiewiczów w Nowogródku, domu, gdzie Adam spędził swe lata dziecięce, skąd urodził się na studia na Uniwersytecie Wileńskim, domu, gdzie kochał i tworzył. Kochał Marylę i pisał swe pierwsze utwory. Tym razem miał być dokonany pierwszy restauratorski cud. Po upływie niemal 200 lat rekonstrukcja „Budimexu” sprostowała, nie raz przekreślany budynek miał się stać akurata jak, jaki był na początku ubiegłego wieku: skromny, nieduży, — ale

autentyczny, jakże drogie sercu każdego Polaka siedlisko rodziny Mickiewiczów.

I cud stał się rzeczywistością: nieco ponad rok pracowała w Nowogródku ekipa polskich specjalistów. Miała wielkie zadanie: do kładnie z najwyższą precyzją wykonać każdy szczegół projektu, poprzedzonego przedtem badaniami naukowymi. Dworek, o groźdzenie, oficyna, spichrz, szo-pa, altana, studnia, „gonty” (ynki wewnętrzne, belki sułtowe, dobowe okna, piwnice, sanitariat, piece, kominek, kształtowanie terenu, zieleń, przednia, cokol, słowem, każdy szczegół miał być dokładnie wykonany: tak — jak wyglądał „zady”.

Spróbuj to zrobić, kiedy nie ma już tych materiałów, tych rzemieślników, tych dawnych tradycji. Kierownik budowy Mikolaj Mironowicz, Czesław Karasiewicz, kierownik budów Biuletowicz, Kompaniuta Budowlanego w Wilnie i Nowogródku Roman Dubowski, współautor projektu mgr inż. architekt Michał Balasz, dwójlił się i troił, by nadać tym i innym trudnościom. Trzeba, by wykonać ok. „a la 1800 rok”. Fakt! Wreszcie w Sokolce pod Białymostkiem znaleźli odpowiedniego mistrza. Gont, którym krył się dach, został wykonany przez niemieckiego specjalistę z



G. Tuderek i D. Arcymentia wymieniają dokumenty o zakończeniu obiektu.

tej dziedzinie — prywatnego starego wytwórcę z ziemi augustowskiej. Kafle dla pieców i kominka wykonał artysta-plastyk z Mińska, którego z ogromnym trudem odkrył w jego pracowni.

A więc — nie tylko robota. Przed wszystkim inicjatywa, upór i serce. Olibrzyli szacunek

do wszystkiego, co jest związane z Mickiewiczem nigdy nie przemijająca miłość do polskiego poety. Kierownik wydziału kultury w Grodnie Rosjanin Michał Szewcow, jego zastępca Białorusin Władzisław Bryczak cieszyli się nie mniej niż Polacy. Kiedy przypadkowo, przy pracach ziemnych, znaleziono

stare popiersie poety, naczelnia-samowary, moździerze. Od wielu organizacji w Nowogródku i Grodnie szła pomoc, tak — jak gdyby to była oml, nie najważniejsza budowa całego obiektu. Zresztą obiekt mickiewiczowy.

[Dokończenie na str. 2]

„Porozumieliśmy się w wielu sprawach“

Jak już informowaliśmy, w Sławnym Przedstawicielstwie Republiki Litewskiej w Moskwie...

O jej przebiegu dziennikarzy poinformował kierownik delegacji Republiki Litewskiej, przewodniczący Radę Wydziału Wytulusa Landsberga...

Stwierdziłem, że spotkanie nie było pożyteczne, właściwie o niczym nie mówiliśmy... Wytautas Landsbergis, Kazimieras Pranaskevičius...

co do kontynuowania pracy w zakresie ekonomicznych i społecznych handlowo-ekonomicznych w roku 1991...

Niemalą część naszego spotkania poświęciliśmy omówieniu stosunków handlowych i gospodarczych...

Wielu mieszkańców Litwy przyjechało w czasie swojej trasy... Wytulus Landsbergis, Kazimieras Pranaskevičius...

Nawetmimo to, interesowało nas to, co było na Kremlu związane z przedstawicielami KPL (KZRR)...

Wytulus Landsbergis, Kazimieras Pranaskevičius...

Adres: Nowogródek, dom państwa W. Mckiewiczów

(Dokończenie ze str. 1.)

wski posłużyli były za basno do odbioru kotłowni w Nowogródku i Bielińskach, pałacyku i parku Wereszcakowskim...

Ze strony polskiej szefem technicznej dyrekcji CHZB „Budimex” jest Grzegorz Tuderek...

Ze strony białoruskiej przewodniczącym jest Władimir Giepiej, wojewoda grodzieński Dmitrij Artyczan...

Następnego przewodniczącym jest Walerij Wieruszka, Brzmi muzyka Słopenka...

Uczestnicy w Nowogródku zakończyli się uroczystym wieczerzą w Kociele Farnym...

Młodzieżowy chór z Częstochwy

Dwa dni odceli po raz pierwszy w Wilnie skomponowane przez kunsztuła wywodzący z „Częstochwy”...

Na tematy dnia

Propozycje Stowarzyszenia Przemysłowców

W Wilnie!am Domu Techniki obradowało Prezydium Stowarzyszenia Przemysłowców...

Uważam, że nie. Aby brnąć z tego chaosu, w jakim znalazłmy się, trzeba utworzyć jednolity kierunek...

Ważnym i odpowiedzialnym zadaniem jest zdania, wyrażone w tym, że bank powinien być komercyjny...

Poruszając sprawy struktury, dyktowano, jakie będą uwarunkowania Komisji Podkreślono, że musi w ich skład wchodzić komplement specjalistów i ludzi o wysokich kwalifikacjach zawodowych...

Na tematy dnia

Propozycje Stowarzyszenia Przemysłowców

nie będziecie dublować funkcji ministrów! — zwrócił się z pytaniem do członka Prezydium Petra Mckiewicza...

Przedmówił nie omawiało jeszcze tej sprawy. Dlatego mogło wypowiedzieć tu tylko i wyłącznie...

Powstaje związek właścicieli domów i parcel RL

Idąc tylko w latach późniejszych, w porównaniu z tym, co było w tym czasie, wyrażanie stacji poniesionych przez właścicieli nieruchomości...

Właściele domów prywatnych w takich sytuacjach otrzymują w całości, w całości, w całości...

W Kankach — Afanasiusz Wytulus, sekretarz odpowiedzialny za zastępcę przewodniczącego Komitetu Wykonawczego...

W Nowogrodzie — Antanas Bernas, sekretarz odpowiedzialny za zastępcę przewodniczącego Komitetu Wykonawczego...

W Szekes (Werk) — Kazys Kocius, naczelny wydawca „Kuriera Wileńskiego”...

W Ministerstwo Rolnictwa i Lasów

Ministerstwo Rolnictwa i Lasów 26 października (wczoraj) w Wilnie, stosownie do presji, przystąpiło do rozważenia...

Od tego dnia przesłano zwyczajnie listy w sprawie wyjazdu, w sprawie wyjazdu, w sprawie wyjazdu...

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

Inf. w.

z Białorusi itp. Czy ktoś potrafi sobie wyobrazić, że w tej postaci postępowano z Polakami w Polsce, na Ziemi Puńskiej, gdzie Litwini stanowią większość. Uważam za konieczne zaakcentować, że w tym przypadku nie należy myśleć i utomianić o autonomii kulturalnej, która przysługuje — a państwo powinno ją zapewnić — wszystkim mniejszościom narodowym i Litwy.

Czynnik geopolityczny wymaga swego „ugruntowania”, zintegrowania terytorium Litwy, co z kolei stawia preferencje obecnych władz. Dlatego dzisiejszych peryferii należy zapewne ośrodkiem powiatów zostaną takie miasta peryferyjne, jak Mazaiki, Joniszki, Świąciana, Warena i in. Osobnie nawet w kwestii obecnych granic Republiki Litewskiej nie możemy powiedzieć absolutnego „tak”, gdyż założenie ich zasadnicze zmienialności nie wyklucza poszczególnych poprawek — jako wariantów — dwustronnej wymiany terytorialnej między państwami lub na innych zasadach. Ale to już temat, który wybiega za ramy reformy administracyjnej.

Do najpoważniejszych problemów tej reformy należą: wyodrębnienie sedna samych powiatów i gmin, określenie ich statusu. Moim zdaniem, możliwe są tu dwa warianty: 1) ciężar władzy w ramach obecnego powiatu przejmą powiaty, które w przeszłości były państwami lub na innych zasadach. Ale to już temat, który wybiega za ramy reformy administracyjnej.

W tym kontekście warto powrócić do czynnika polityczno-geograficznego (geopolitycznego), którego pierzyną fundamentalnym założeniem jest to, że naród litewski nie ma innej ojczyzny, prócz tego małego skrawka ziemi nad Bałtykiem, jaki pozostaje po wszystkich bieżących utracach historycznych. I zdanie wyznaczył, że ostatecznie rusyfikacji bądź polonizacji, żadne okupacje nie mogą odebrać niezbywalnego prawa do tej ziemi ojcow, obecnie zwana zwaną Republiką Litewską. Tkwil zatem w Litwie, na pozór nie narzuca, ale zasadnicza różnica między mieszkającymi na tej ziemi Litwinem i przedstawicielem jakiegokolwiek innej narodowości. Myślę, że kulturalny Rosen, jako Białorusin lub Ukraińiec rozumie to dobrze i nie będzie odzwalał jakiejś urazy. Państwo Litewskie, które utraciło już znaczną część swych ziem etnograficznych na historycznej ziemi Litwy, w Małej Litwie, powinno wszelkimi środkami bronić tego, co mu jeszcze zostało, a przez to uchronić odwieczną i niezbywalną prawa narodu litewskiego, podstawę jego egzystencji.

Zadaj sobie sprawę z tego, jak zareaguje wobec tych słów znaczna część czytelników. Ale stołp nie udawajmy naiwnych. Nie wprowadzajmy się wawazem. Nie wprowadzajmy szczytów. Fenomen autonomizacji terytorialnej w historii Litwy jest dobrane znany; wiadomo też, do czego doprowadził. Przypomnijmy realia okresu międzywojennego — kiedy to w Małej Litwie, „Litwę Środkową” Żeligowskiego. Współczesni ideolodzy autonomizacji również nie ukrywają swych zamiarów. Kochani bracia Polacy, spróbujcie sobie wyobrazić, jak gdybyś wywołania do utworzenia wschodnio-polskiej SRR (naturalnie, z Wileńszczyzną), gdy poszczególni działacze Związku Polaków na Litwie osławdzają publiczne wyrażenie Wileńszczyzny Polsce byłoby, niewątpliwie, idealnym wariantem, gdy na Wileńszczyźnie (na Litwie) realizuje się kampanie zwalniające Litwinów i sympatyzujących z nimi Polaków, jak gdyby nie pozwala się Litwinowi tu zamieszkać, a jednocześnie świadomie ściga się migrantów

nie tylko w latach późniejszych, spowodowane pewne wywołanie straci poniesionych przez właścicieli nieruchomości. Tak więc, tysiące osób, właśnie z pierwszych lat rozbudowy i zabudowy miast, posiadają w swojej własności nieruchomości, które w rzeczywistości należą do państwa. Wynajdując to wszystko w Republice Litewskiej powstała grupa inicjatywna związku właścicieli domów i parcel. Mają oni na celu zwroćcenie majątku prawnym właścicielom. Apelują więc do wszystkich partii, organizacji i ruchów Litwy, aby oparły ich inicjatywę.

Pierwszym wielkim przedsięwzięciem w kierunku prywatyzacji własności obywateli, powołaniem się stała inicjatywa powołania związku właścicieli domów i parcel Republiki Litewskiej. Oczekuje się, że w Kownie, przy ul. Donalicioja 60, w sali Instytutu Projektowania Budownictwa Przemysłowego 6, odbędzie się spotkanie (sobota) 1990 r. o godz. 13.00. Zapraszani są wszyscy właściciele (spadkobiercy) znalezionych domów i parcel.

Ubiegający się o zwrot własności będą mogli tam również wypełnić odpowiednią ankietę.

Inf. wt.

### nie starosta?

Zarządu Mieszkańczego w Starym Mieście Antanas Žilinskas, inżynier budowlany Buwidzińskiego Soczewo-Technikum. W Śmigłach — Birute Strokowa, nauczelnik wydziału Lenińskiego Rejonowego Zarządu Mieszkańczego nr 2. W Wilkpede — Gintautas Rudnikas, były zastępca przewodniczącego Paździemnikowego Rejonowego Komitetu Wykonawczego. W Wirszuliżkach — Stasys Sulkaukas, inżynier naczelny Lenińskiego Rejonowego Zarządu Mieszkańczego nr 1. W Żirminai — Algirdas Bagdavičius, nauczelnik SGM-6. Na Zvezdzie — Zdzisława Worylius, nauczelnik Lenińskiego Rejonowego Zarządu Mieszkańczego nr 2.

Wniośkując z tej listy rzucą się w oczy, że większość kandydatów stanowią starsostwo, którzy w przeszłości w innych narodach lub grup. Jestem przewidziany, że przed paroma laty, u zarania odrodzenia Litwy zarówno Sąjadzi, jak i rząd popełniły niewybaczalną błąd nie poświęcając uwagi Polakom Wileńszczyzny, aspiracji ich samoswiadomości i słusznym postulatami kulturalnym (np. by odzyskać niektóre budynki przedwojenne, w tym gmach w Warszawie (teatr opery i baletu itp.), jak też zlekceważono konieczność odpowiedniej pracy wyświadczonej wśród ludności w zahakujących przez partokrację rejonach Wileńszczyzny.

Inf. wt.

Lekceważenie i ignorowanie postulatów ludności trwało przez długi czas, stwarzając przesłanki ku temu, aby cały proces nabrał zniekształconych, separatystycznych cech. Mam na myśli sławną kwestię autonomizacji, a nawet przejawy szowinizmu w polityce, jaka prowadzi poszczególne władze lokalne. Nie zatem dziwnego, że nawet zarysowy projekt reformy administracyjnej całej republiki na Wileńszczyźnie, jak gdyby trafiając do „królestwa krzywych zwierciadeł”, do tak nieakceptowanej atmosfery, w jakiej najbardziej racjonalne decyzje władz oparte na interesach wszystkich narodów, mogą zostać nie tylko nie zrozumiane, ale też spotkać się z niechęcią zrozumienia. Chciałoby się zwrócić do historycznych braci Polaków — bądźmy bardziej tolerancyjni, słuchajmy głosu rozumu, a nie ambiwacji. Nie zapomnijmy, ale też nie zniekształćmy historycznej prawdy, głosu i zmaterializowanego swiastwa Wileńszczyzny, przemawiającej do nas jeszcze i dziś nazwami wsi, jezior, rzeczek, pagórków, lasów, utrwalonych od wieków na mapach i w pamięci ludzi, nawet w ich nazwiskach.

Największą realnością Wileńszczyzny jest Wilno — historyczna, prastara stolica Litwy. Dziś jest wielkim miastem, którego wpływ na okolice osiedla się na wielką odległość. Doświadczenia światowe w zakresie urbanizacji dowodzą, że sztuczne ograniczenie, odwołanie wielkich miast i otaczających je terytoriów jest szkodliwym i niekorzystnym, socjalnym i ekonomicznym dla obu stron, prowadzi do kształtowania podmiejskich „bedlandów” — wypompanych pod każdym względem zbóżalnych pasów i lasów. Wystarczy przypomnieć sobie, jak wyglądała opuszczone, większe miasta Rosji, zwłaszcza strefy Nieczarnomorskiej. Czyż nie jest bardzo wymowna i znamienita ta wada sowieckiej tradycji administracyjnej? Jak sądzię, przyczyną cofnięcia społeczno-gospodarczego rozwoju terytoriów podwileńskich (nie z winy Litwinów), dziś wśród ludzi nie budzą już wątpliwości. Generalne wyjście z impasu podwileńskich również dotychczasowy rząd Litwy, mianowicie kształtowania obszarów metropolitalnych rządzonych przez jedną administrację i tworzących jednolity organizm gospodarczo-terytorialny. Nową koncepcją jest USA, Washingtonowi pozostającymi, który ich wpływ rejonowi na dawno nawet status specjalnego okręgu federalnego. Uważam, że ta droga podjęta również Litwa, której największe miasta, Wilno, Kowno i Klaipėda, w sposób organiczny połączą się z otaczającymi się regionami i jednolite jednostki administracyjno-terytorialne. Stworzyłyby

### PUCHAROWA ŚRODA

Wczorajsza środa na boiskach Starokoniastki minęła niezakomunikacyjnie, w najlepszym rewanżowym spotkaniu pierwszej rundy rozgrywek Pucharu UEFA. Zdobycy Pucharu oraz Puchar UEFA.

Jedenastki radzieckie miały wielkie szanse, aby awansować do dalszej rundy, jako że „Spartak” w Pucharze Europy w pierwszym spotkaniu wygrał z praską „Spartą” — 2:0, a „Dynamo” Kijów również na wyjeździe zwyciężyło — 4:0. Wczorajszym meczem było spotkanie między „Spartakiem” i „Dinamo” Moskwy. W tym spotkaniu „Spartak” pokonał „Dinamo” — 2:0, a „Dynamo” również zwyciężyło — 4:0.

Inf. wt. i TASS

# SPORT

FIFA POWIĘKSZA... BRAMKE

Międzynarodowa Federacja Piłki Nożnej jest — jak wiadomo — wyrażnie zanepokojona niezwykłą niską skutecznością strzelecką podczas finałów ostatniego Mundialu w Italii. Stąd jej prośba, by... zwiększyć bramki.

13 grudnia Br. FIFA przedłożyła komitetowi wykonawczemu projekt nowego regulaminu słupek w rozmiarze 43 cm, a w celu zwiększenia „podniesienia” poprzeczki (obecnie 244 cm do 260 cm), co zostanie osiadczone w październiku. Rada FIFA, która ma się zebrać 1991 roku, ma to bowiem jedną i najważniejszą kwestię, którą musi rozstrzygnąć.

Wobec podwyższenia słupek i powiększenia bramki, pionfornym jest, że FIFA zrezygnuje z idei rozgrywania piłki nożnej w trybie 4 nie 3 bramki. Medialne i polityczne powściągnięcia, wstawiania „mu-

Paulius KAWALAUŠKAS, docent Uniwersytetu Wileńskiego

Redaktor  
Zbigniew BALCEWICZ

Kalendarium

Czwartek (4X) jest 277 dniem 1990 r. Do końca roku 81 dni.
\* Znak ziołuci - Waża (10.10.23.).
\* Intenly: Franciszka, Rozali, Edwina, Manfreda, Marka.
\* Wschód Słońca - 7,28, zachód - 18,50. Długość dnia 11 godzin, 22 min. ...

Litewska Szamba Hydrometeorologiczna przewiduje na 4 października zachmurzenie zmiennego, wiatr południowy, umiarkowany, temperatura 13-15 stopni.
W ciągu następných dwóch dni temperatura w nocy 4-7, w dzień 9-14 stopni.

EKRANY

LIETUWA - „Piraci” (2 odc.) o 11, 13, 30, 16, 18, 30, 21.
HIZIOS „Skazany na samotność” - o 10, 20, 12, 30, 14, 20, 16, 20, 18, 20, 10, 20, 11, 15, 17, 19, 21.
BERGALC „Skazany na samotność” - o 11, 12, 14, 17, 18, 45, „Jezus” w jez. lit. - o 11, 13, 20, 30.
WIDEOSEAN - „Ucieczka z Alcatrazu” - o 13, 30, 15, 45.
„Polowanie na Indyjczyki” - o 18, 20.
WILHIUS - „Kochajmy” - o 11, 13, 15, 17, 19, 21, 4, 7-X.
Na ekranie niezapomniane filmy: Barbara Streisand w musicjaku „Smieszna dziewczyna” (2 odc.) - o 11, 14, 17, 20.
WIDEOSEAN - Amerykański kreskówki - 4-7-X.
12, 45, 15, 45, 4-7-X - „Lewiatan” - o 17, 30, 20, 30.
WINGIS - Śnow rozrywkowe: „Zabawy muzyczne” - o 11, 30, 12, 30, 16, 30, 18, 30. „Spodnie” - o 14, 30, 20, 30.
WIDEOSEAN - „Bruce Lee i prawo Shaolinu” - o 15, 17, „Media milośdci dla dorosłych” - o 19, 21.
LADZYŃAI 4-5-X - „Skazany na samotność przy 20” - o 12, 14, 16, 18, 20, 6-7-X - o 10, 30, 18, 30, 6, 7-X - „Jedyny” - o 12, 30, 14, 30, 16, 30, 18, 30.
WIDEOSEAN - 4-5-X.
„Gra, która zmienia świat” - o 13, 15, 4-7-X - „Kallitau” (dla dorosłych) - o 17, 19, 21.
LAIKA - „Błkinta przepaść” - o 14, 20, 30.
„Szuier” - o 16, 30, 18, 30, 6, 7-X - „Srod” - o 16, 30, 18, 30, 6, 7-X - „Srod” - o 12, 14, 16, 18, 20, 30.
WIDEOSEAN - „Zabęci-2” - o 13, 15, 30 T. Balron, J. Collins w filmie „Grzechy”, filmy 1 - o 17, 19, 21, 21, 20.
AIDAS - „Dziewczeta z Rochester” (2 odc.) - o 16, 30.
Pupka na samotnego mężczyzny - o 18, 20, 40.
DRAUGYST - „Jezus” - o 11, 18, 20, 20, 40. „Kochajmy” - o 13, 20, 19. „Nie płacz, wiewióreczko” (dla dzieci) - o 13, 20.
AUSZRA - „Błkinta przepaść” - o 10, 30, 14, 30, 19. „Pupka na samotnego mężczyzny” - o 12, 40, 17, 21, 10.
WIDEOSEAN - „Igranie ze śmiercią” - o 10, 40. „Martwy upek” - o 15, 17, 19, 10, 16. „Wszystkiemu jest winne Rio” - o 21, 15.
PLANETA - Festiwal filmów czeskich i słowackich. „Niewi-żdziny” - o 14. „Słowronki na nitkach” - o 16. „Blazen i królowa” - Praga. „Kosmiczne serce Europy” (dok.) - o 20.
ADRIA (Spalia) - „Słonczni oszusta” - o 16, 15, 18, 20, 45.
7-X - o 14, 16, 15, 18, 30, 20, 45.
TEWME Wideosalon - „Nindzja w polach smierci” - o 12. „Smierc ponad nielawie” - o 14. „Jackson, zwany kotorem” - o 16. „Dziki ęst-2” - o 18. „Blitiss” (dla dorosłych) - o 20.

Wiernym przyjacielem Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „SOLCZANE” jest „Kurier Wileński”



TYLKO DO 31 PAZDZIERNIKA BR. TRWA PREENUMERA- CIA „KURIER WILEŃSKI” NA 1991 ROK.

Na Litwie koszty prenumeraty wynoszą: roczna - 18 rb. półroczna - 9 rb. kwartalna - 4,50 rb. miesięczna - 1,50 rb. Indeks „K. W.” w katalogu republikańskim - 67218. Dla Czytelników w Białorusi, Ukrainie, Łotwie i w innych republikach ZSRR od przyszłego roku „K. W.” będzie wysyłany opłacaną zwykłą handlową pocztową, co zwiększa koszty prenumeraty drzewkiem, a więc: 28,50 rb. - na pół roku, 14,25 rb. - na kwartał, 4,75 rb. - na miesiąc.

Indeks „K. W.” w katalogu dla republik ZSRR - 67218-18. Szanowny Czytelniku! Przypominamy, że prenumeracja „K. W.” placisz 18 rb. rocznie, kupując w kiosku 30 rb. Nie wieszysz z prenumeratą „Kuriera Wileńskiego”, który w przyszłym roku wróci do poprzedniej objętości. Prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe i oddzia-ły „Litewus Spauda” na terenie całej republiki. „KURIER WILEŃSKI” - W KASZDĘ POLSKIEJ RODZINIE, W KADYM POLSKIM DOMU, W SZCZĘŚLIWYM MIEJSCIE, GDZIE SIĘ MOWI I CZYTA PO POLSKU!

gram ekonomiczno-polityczny. 9,55 - Parlament TV. 18,30 - Kreskówka 7,45 - Serial TV „Wielka przerwa”. Odc. 3. 8,50 - Film fab. „Bracia Rico”. 19,00 - Wiadomości. 19,15 - Dla przy-jaóliot przyrody. 19,45 - Film dok. 20,35 Dobranocna. 21,00 - Panorama. 21,20 - Aktualia. 21,45 - Studio państwowe. 22,45 - Powróć. 23,15 - Wiadomości wieczorne. 23,30 - Do-branoc.

OGOLNOZWIĄZKOWY 5,30 - 120 minut. 7,35 - Kreskówka 7,45 - Serial TV „Wielka przerwa”. Odc. 3. 8,50 - Europejskie puchary w pilce nożnej. 10,20 - Godzina dla dzie- ci i letcja języka angielskiego. 11,30 - Szamba nowości. 12,00 - Collage. 12,05 - Szczeble. 14,30 - Szamba nowo-ści. 14,45 - Film dla dzieci. 15,15 - Szkie TV. 19,15 - Pro-gram literacki. 17,00 - Aktual- na kamera. 17,30 - Czas. 18,10 - Serial TV „Wielka przerwa”. Odc. 3. 20,20 - Czas. 20,40 - W eterze muzyka. 21,40 - MSW ko- munikuje. 21,55 - W eterze muzyka. 22,55 - Szamba nowo-ści. 23,20 - Film fab. In- spektor Losow”. Odc. 2. 0,30 - TV film o J. Gulajewicz. Film-koncert.

OGOLNOZWIĄZKOWY 7,10 - Gimnastyka poranna. 7,15 - TV film dok. 7,30, 8,35 - Pozostale przyrody dla kl. IV. 8,05 - Język hiszpański. 9,35 - Literatura. 9,35 - Film fab. 10,05 - Film fab. „Bracia Rico”. Odc. 1. 12,10 - Gimnastyka. 12,15 - 12,40 - Koncert zespo-łu „Tullpan”. 13,35 - Film fab. „Szczęśliwe osobli”. Odc. 4. 15,20 - Program Krasnodar- skiej TV. 16,20 - Chiński film n-p. 17,30 - Czas. 18,00 - Gi- mnastyka rytmiczna. 18,30 - Publicystryka filmowa republik.

ZAMIENIĘ mieszkanie z wygodami skła- dające się z dwóch pokoiów w nowym budownictwie, spódiel- czym w Polsce w Suwałkach na równorzędne lub większe w Wilnie.
Wladomosci: 16-400 Suwałki ul. Chopina 8 m 40. Tomasz Persjanow, Zwracasz się osobli- cie lub listownie.
(Zam. 42698)

PAŃSTWOWA WEWNĘTRZNA POZYCZKA LOTERYJNA 1992 R.
TABLICA INFORMACYJNA
70 CIĄGIENIA WYGRANYCH, KTÓRE ODBYŁO SIĘ 30 WRZEŚNIA 1990 R. W M. CZARZUDO

Table with columns for lottery numbers and prize amounts. It lists various winning numbers and their corresponding prize values in rubles.

x) na pozostałe 99 numerów obligacji tej serii paddy wygrane po 100 rubli.
W tablicy podano wygrane na obligacje 50-rublowe.
W wypadku gdy na obligację o nominale 100 rubli pada wygrana jednakowej wysokości - 100, 250, 500 rubli - na wszystkie numery wylosowanej serii wypłaca się odpowiednio 200, 500, 1000 rubli. W razie, gdy są jeden z numerów obligacji o nominale 1000 rubli pada wygrana w wysokości 500, 1000, 2500, 5000, 10000 rubli, to na drugi numer przynada wygrana w wysokości 1000 rubli i na obligację wypłaca się odpowiednio 600, 1100, 2600, 5100, 10100 rubli. Na obligację o nominale 25 rubli wypłaca się połowę wygranej wylosowanej na obligację 50-rublową. Do sumy wygranej dochodzi wartość nominalna wylosowanej obligacji.

TELEWIZJA POLSKA PROGRAM I
10,00 - Wiadomości. 10,10 - „Syzyf o kuchieli-9” - serial prod. USA. 19,15 - Od „Kapi-ła” - 20,15 - Dobranoc. 20,30 - Miedzynarodowy Konkurs przy- natyczny im. Fryderyka Chopina. 20,30 - Wiadomości. 21,05 - „Zabęci-2” - film prod. niemiecki. 22,25 - Czasów wieczorne. 23,25 - „Współczesne 15” - serial New York, New York - reportaż.